

پنج انگشت

نام سنتی: اثلث

نام علمی: *Vitex agnus-castus* L.

نام عمومی: Monks pepper, Chaste tree

قسمت مورد استفاده: میوه

خصوصیات ظاهری:

میوه‌های کروی، سبز رنگ و یا سبز مایل به قهوه‌ای که در کاسه سبز قرار داشته و در صورت خشک شدن کامل به رنگ تیره متمایل می‌شوند.

طبیعت: گرم و خشک

افعال: محلل، ملطف، مقطع، منضج، نفاذ، جالی،

مفتح، مدر، مخشن، قابض، مجفف

موارد مصرف سنتی: سرسام بارد، نافع در سدد و

امراض کبد و طحال، اوجاع و اورام رحم

موارد مصرف امروزی:

- بی‌نظمی قاعدگی

- سندرم پیش قاعدگی (PMS)

- ماستالژیا

میزان مصرف:

گروه داروسازی سنتی دانشکده طب سنتی

در ترکیب با سایر گیاهان در فرآورده‌های دارویی وجود دارد.

عوارض جانبی:

راش، خارش، تهوع، استفراغ، خشکی دهان، سردرد، خواب آلودگی، گیجی، تحریک‌پذیری

موارد احتیاط و هشدار:

در هنگام استفاده مصرف همزمان داروهای دیگر و شرایط بیمار مورد توجه قرار گیرد.

مصرف در بارداری و شیردهی:

منع مصرف دارد.

موارد منع مصرف:

بیماریها و سرطانهای وابسته به هورمون

تداخلات:

آگونیست‌های دوپامین مثل فتوتیازینها، بروموکریپتین، آمانتادین: مصرف همزمان منجر به افزایش اثرات جانبی دوپامینرژیک مانند تهوع، سردرد، گیجی، خستگی، استفراغ و هیپوتانسیون وضعیتی می‌گردد. در صورت لزوم مصرف همزمان، علائم دوپامینرژیک بررسی شوند.

آنتاگونیستهای D₂ مانند متوکلوپرامید: مصرف همزمان منجر به کاهش اثر آنتاگونیستها می‌گردد. در صورت لزوم مصرف همزمان بازگشت علائمی که با آنتاگونیستها کنترل شده بود بررسی شوند.

فرآورده‌های ضدبارداری خوراکی و استروژن‌ها: به علت آثار هورمونی پنج انگشت، احتمال تداخل وجود دارد.

گروه داروسازی سنتی دانشکده طب سنتی

فرم‌های دارویی موجود در داروخانه فرآورده‌های

طبیعی:

ترکیبی: پنج انگشت در ترکیب با سایر مفردات

- قرص ویتکسوفن

- پماد لاغری

- کپسول اثلق

گروه داروسازی سنتی دانشکده طب سنتی

منابع:

۱. عقیلی علوی شیرازی م ح. مخزن الدویه. دائرة المعارف خوردهنیهها و داروهای پزشکی سنتی ایران. تهران: موسسه انتشارات باورداران، ۱۳۸۰.
۲. امین غ. گیاهان متداولترین گیاهان دارویی سنتی ایران. تهران: دانشگاه علوم پزشکی تهران، ۱۳۸۴.
۳. کمیته تدوین فارماکوپه گیاهی. فارماکوپه گیاهی ایران. تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت غذا و دارو، ۱۳۸۱.
4. PDR for herbal medicines. 4th ed. Thomson Reuters, 2007.
5. Jellin JM, Gregory PJ, et al. Pharmacists letter/prescribers letter Natural medicines. Comprehensive databases. 13th ed. Stockton: Therapeutic Research Faculty, 2012.